

***

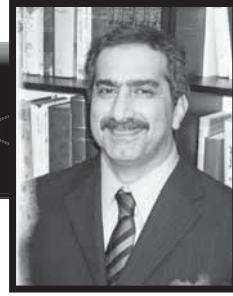
برسرراه جدائی قاطع (لایحک) دین و دولت موانعی جدی قرار دارد که میتوان از آن به عنوان موانع فرهنگی، تاریخی، سیاسی و اقتصادی نام برد. از طرفی استبداد شرقی را ریشه در عدم توسعه شیوه تولیدی و اقتصاد مملکت رقم زده ایم و از سوی دیگر فرهنگ دینی را زاده آن شرائط و لیکن باز تولید کننده آن شرائط می نامیم. از این زاویه است که استبداد شرقی در ایران دست در دست هنجارهای دینی و سازمانهای مربوطه به تداوم و دور و تسلسل عقب ماندگی کمک رسانده اند. حضراتی که دم از دموکراسی دینی می زنند، خود بهتر از هرکس میدانند که دو واژه دموکراسی و دین از اساس متفاوت و هریک اگر نه نفی دیگری ولی حوزه فعالیت متفاوتی را رقم می زند. شرط اول دموکراسی عدم تبعیض میان شهروندان یک مملکت است. شرط دوم اجتماعی دموکراسی آزادی بیان، عقیده و وجدان است. دموکراسی بر مبنای حفاظت از حقوق اقلیت جامعه است و نه دست درازی و سلطه اکثریت. قرانت وارونه از دموکراسی در شرق به منزله سلطه و حاکمیت اکثریت معنا شده در حالی که چنین تلقی از یک پدیده اجتماعی به غایت ترجمه محلی و عقب مانده ای بیش نیست. اگر دموکراسی بر پایه عدم تبعیض شهروندی باشد، لذا نمی تواند دینی باشد. اگر منظور سرورش ها و اصلاح طلبان نظام اسلامی عدم تصویب قوانین علیه تعاریف و انگیزه های دینی است که دموکراسی اساساً نفی چنین برداشتی است. بنیاد اندیشه آزاد بر جدائی حیطه قانون گذاری از چهارچوب هنجارهای دینی و مسائل شریعت است. حال چگونه است که کیان نویسان و سینه چاکان آیت الله خمینی چنین وامانده اند و حال که در مراکز فکر انبار و فرهنگی انحصارات تکیه زده اند، چرا هنوز خلط مبحث و مغالطه آشکار می کنند. در دنبال مطلب علت این امر را توضیح میدهم.

***

بدون تردید جریان جدائی دین و دولت، روندی است سخت و وابسته به تحولات و تغییرات توسعه گرایانه شیوه معیشتی اجتماع و مردم کشور است. این جدائی نمی تواند در کشوری رخ دهد که هنوز به شیوه زمین ارزشی و توسعه نیافته می اندیشد و زندگی اقتصادی اش

بقیه در صفحه ۶۷

به ادبیات جنگ سردی پناه میبرد. اندیشه پردازان اردوی تداوم تئوکراس و حکومت دینی، مخالفین خود را لامذهب میدانند که قصد دارند اساس باورهای مذهبی را در مملکت مورد حمله قرار دهند، در صورتیکه خود میدانند از ادبیات جنگ سردی استفاده می کنند و از آنجا که توان ایستادگی در بحث را ندارند، از طریق برجسب زنی شانناژ می کنند. نسل نومی خواهد که با جدائی دین و دولت، تبعیض میان شهروندان از میان برود و قانون اساس نوین بدون ذکر دین و مذهب

مجید پهلوان

تحلیل سیاسی

موانع جدائی دین و دولت در ایران

رسمی باشد. حرمت باورهای مذهبی مردم توسط مشتی تروریست در محک آزمایش قرار نگیرد و حتی به جریان نواندیشی دینی به طریق متمدانه و تاریخی آن پاسخ مثبت دهد. حضرات اصلاح طلب نظام تئوکراسی (حکومت دینی) در حالیکه عقب نشسته اند و دیگر از مواضع قبلی خود سراخی نمی گیرند، اما که چسبیده اند به گوشه ای از جمهوری اسلامی و ادعا می کنند که باید دموکراسی حتما دینی باشد و قوانین مملکت هم منافی با دستورات و مبانی اسلام نباشد. توگویی که عقب نشینی حضرات به سختی انجام می پذیرد و به واقع چگونه است که هنوز در قرن حاضر عده ای سخن از مبانی عقیده تی شیخ فضل الله نوری (عدم مخالفت قوانین موضوعه با مبانی اسلامی) به میان می آورند و آنرا در زوروق جدید و اصلاح طلبی می پیچند. این همان منطقی است که در دوران مشروطیت سبب شد تا اصل دوم متمم قانون اساسی شرط قانون شدن هر لایحه را عدم مخالفت آن با مبانی و دستورات اسلامی و توشیح آن توسط پنج مرجع جامعه الشرائط بداند. شرطی که اساس مشروطیت را زیر سوال برد. در کشوری که همه نوع شهروند با تعلقات دینی متفاوت زندگی می کنند این قانون به منزله شکست همان جنبش مشروطیت رقم زده می شود. به واقع چگونه است که در قرن ۲۱ هنوز عده ای به دنبال افکار واپس مانده شیخ فضل الله نوری و محمد عبده و اخوان المسلمین هستند!

که بسته به قوام فرهنگی و سطح تکامل رشد اقتصادی و میتواند چون ایران از مسیر لائیسته صورت گیرد. در غیراینصورت باید منتظر ادامه بازمانده اسلام سیاسی و اختلاط مجدد هنجارهای مذهبی در دولت باشیم.

***

از منظر تاریخی، جریان پیش رفت و توسعه اجتماعی به نتیجه مبارزه نیروهای ارتجاعی حافظ فرهنگ، اقتصاد و سیاست قدیم علیه نیروهای جدید و مدافع اقتصاد سیاست و فرهنگ نو وابسته است. این برخورد و طی دویست سال باگسترش شیوه تولید سرمایه داری و رواج شهرنشینی با پیروزی جدائی دین و دولت و توفیق یک سیستم حقوقی نو و متضمن آزادی شهروندی و بدون تبعیض، به انجام رسید. در حالیکه نیروهای وابسته به دنیای قدیم، اعم از اصلاح طلبان دینی و داخل رژیم یا اتحاد جمهوری خواهان همدست آنها در خارج از حکومت خواهان یک جریان استحاله هستند، لیکن نیروهای نسل نو در جنبش میروند تا لائیسته و جدائی قطعی و قانونی دین و دولت را عملی سازند. یک اردو هنوز قائل بر امکان ادامه روند جمهوری اسلامی به طریق دموکراتیک است (دموکراسی دینی!) در صورتیکه اردوی نسل نو به چیزی جز پایان جمهوری دینی و حکومت دینی (تئوکراسی) در هر وجه آن رضایت نمی دهد. اردوی ارتجاع که در پی جا انداختن تداوم حکومت دینی حتی در غالب دموکراسی دینی و نام های دست ساز دیگر در همین ردیف است، سخت

در تاریخ توسعه و تطور کشورها نقاط عطفی ظهور می کند که خود محصول روند رشد عوامل متعدد اقتصادی، اجتماعی است. این جوامع پس از دست یابی به این نقاط عطف، مسیری دگرگونه و شتابان را به سوی ترقی و سعادت آغاز می کنند. روشن گری و جنبش اجتماعی ناشی از آن در اروپای باختری از این نقاط عطف بود. تحولی همه جانبه که سبب آزاد شدن انرژی جامعه و رها شدن از کمند عوامل عقب مانده گی شد. ابتدای این تحول تغییر نگاه و تبیین ما از هستی و اجتماع و انسان بود. سیر تطور جامعه شهری، اختراعات و اکتشافات سد عظیم تکرار سنت و تداخل دین در دولت و زندگی قبیله ای و برده گی همه جانبه انسان ها را شکست. جدائی دین از دولت و حضور حقوق فردی - شهروندی آغاز این جریان بود. این جدائی نه تنها کوتاه کردن دست هنجارهای مذهبی و سازمان های وابسته از دولت بود که مهمتر از آن، توان مندر کردن شهروندان و نیروهای دموکرات جامعه به حقوق خود و تدوین رسمی حقوق شهروندی به عنوان سنگ بنای جامعه شناخته شد. بودند دیکتاتورهای که مذهب را از دولت خود عقب راندند ولی با سرکوب جامعه، زمینه رشد حقوق فرد - شهروندی را بوجود نیاوردند و به همین دلیل برخی از آنان و پس از قلع و قمع نیروهای مترقی، خود اسیر مذهب سیاسی عقب رانده شدند. جریان جدائی دین و دولت به صورت واقعی و نه زوری و از بالا، روندی پیچیده خواهد بود

قیمت آگهی شده کمپانی های دیگر را می شکنیم

Computer Backup & Format - Re-Install Windows - Repair & Upgrade All Kind of Pc's

Adventure P4 Dual 2 Core 1.6G

Intel Core2 Dual E2140 1.6
Asrock D667 Intel Mother-Board
2 GIG DDR2 RAM
225 MB Ram Video O/B
160GIG HD
20X DVD Burner
Lan/Sound O/B
KeyBoard & Mouse
ATX 350W Power

19" LCD Monitor \$155

\$299

Econo Intel P4 2800

Asrock 800 Intel MotherBoard
1 GIG DDR2 RAM
64/128 MB Ram Video O/B
160GIG HD
20X DVD Burner
Lan/Sound O/B
KeyBoard & Mouse
ATX 350W Power

22" LCD Monitor \$205

\$199

Power House AMD/Intel Quad Core

2 GIG DDR2 RAM
256 MB Ram Video O/B
320 GIG HD
20X DVD Burner
Lan/Sound O/B
KeyBoard & Mouse
ATX 350W Power

20" LCD Monitor \$190

\$449

Notebook From \$249

نمایندگی مجاز

بایش از ۵۰ کانال فارسی زبان

Mother Boards
CPU/DVD's
VideoCards &
Hard Drive's
LCD/ Flash Drive

Install Network Wired / Wireless Router / Access points etc....

StarTech Computers

6126 Yonge St
North York, ONT M2M 3W7

416.512-1010

داده شده را برای حفظ موقعیت اقتصادی یک طبقه بورژوازی وابسته به دولت دینی را ترتیب داده‌اند. در حوزه فرهنگی، اما که برخورد سختی میان دارندگان اهرم سیاسی و اقتصادی با بیرون راندگان از این اردو در گرفته. دولتیان بر سر قدرت از اسلام سیاسی سنتی دفاع می‌کنند در حالیکه حریف خارج از قدرت دولتی رو به تسامح و بازنگری در بنیادهای بینش مذهبی خود کرده است. من معتقدم که این روند و رویارویی فرهنگی بین دوازدوی سنتی‌ها و نواندیشان دینی، نه تنها ضروری که شرط عزیمت جامعه به مرحله نوینی است. منتها این کنکاش باید از حوزه تسخیر دولت به صحنه جامعه مدنی کشیده شود، چرا که حتی با تسخیر قدرت سیاسی از سوی نواندیشان دینی، خودشان سریعاً به اصل باز می‌گردند (برای حفظ نظام بردگی) و دیوهای ۳۰ سال قبل می‌شوند که پودند! به این لحاظ هم، نگارنده این مطلب که عمیقاً به تحول در بینش مذهبی در اردوی معتقدین نظر دارد می‌خواهد که این جریان توسعه، تحول در فضائی دموکراتیک و در صحن آزاد جامعه مدنی صورت گیرد. به این لحاظ نیز و در صورتیکه موافق تحول بینش‌های مذهبی رایج هستیم نمی‌توانیم از ادعای تسخیر قدرت سیاسی این نواندیشان دفاع نمائیم و به تداوم نظام بربریت رضایت دهیم، که چاره ما در پایان بخشیدن به نظام بردگی است.

روشن‌گران از دنباله روان مشخص می‌شود. من اما که معتقدم بورژوازی عقب مانده ایران نه به خاطر بیضه اسلام و صیانت دین و مذهب تشیع است که این بار از آستین مردم سالاری دینی و... بیرون آمده که اساساً یک مبارزه سیاسی بین طبقات اجتماعی محروم و نوکیسگان بوقوع پیوسته است. مشاهده می‌فرمائید که نمایندگان بورژوازی ایران حتی در خارج از کشور، دنباله همین روند تداوم جمهوری اسلامی (دموکرات این

بار!) هستند. یک انقلاب انفورماتیک که جهان را به دهکده کوچک از خبررسانی تبدیل کرده، اما که بزودی ورشکستگی زودرس این ترفند، بنام دموکراسی دینی و مردم سالاری دینی را طی یک جنبش اجتماعی دیگر برملا می‌کند. در تاریخ جوامع نقاط عطف مشخص دیده می‌شود که با گذشت شهروندان از آن مرحله، سیمای آینده مملکت به مرحله جدیدی از حیات اجتماعی وارد می‌شود. احتمالاً ما نیز در عصر حاضر به چنین نقطه‌ای رسیده‌ایم. اسلام سیاسی در تمام وجوه رادیکال، "لیبرال" و باسماه‌ای خود، اندیشه واپس مانده‌ای بود که بورژوازی دلال و ضد تاریخی خاورمیانه از آن مقابل موج اصلاحات پیرامونی غرب سنگری ساخت. این سنگر اکنون واشکسته است و تاب مقاومت مقابل موج تغییرات همه جانبه را ندارد.

ورشکستگی سنگر اسلام سیاسی که روزی علیه هجوم دستورات و راهنمایی مجموعه‌ای اصلاحی از سوی امریکا، تئوریزه و سازماندهی شد در مصر، ایران، سوریه، عراق و... اکنون در دو حوزه اقتصادی و فرهنگی در تکاپو است. به لحاظ اقتصادی آنها در مجموع در برخی از کشورهای منطقه دولت تشکیل داده‌اند و بجای بورژوازی قبلی، نوکیسگان جدید را تشکیل داده‌اند. لذا مقاومت شدید، بی‌ترحم و سازمان

که ابداً پیشینه‌ای عینی و تجربه شده در جهان ندارد، در واقع اندیشه سیاسی بخشی از نظریه پردازان بورژوازی بازاری و دلال است که هنوز مقابل موج توفنده جنبش انقلابی دست و پا می‌زند. این چهارچوب از اسلام سیاسی در تاریخ معاصر ایران نظریه‌ای بود که در مخالفت علیه انقلاب سفید شاه (مجموعه‌ای ارسالی از کابینه جان کندی برای جهان جنوب که اقتصاد آن کشورها را به مدار یک سرمایه‌داری پیرامونی هدایت می‌کرد و بسیار مترقی بود. این مجموعه بنام اصلاحات ارضی از نگاه واشینگتن انگیزه‌ای توسعه طلبانه را برای کشورهای جنوب تعقیب می‌کرد و آنان را از مدار شورش‌های دهقانی خارج می‌ساخت.) تئوریزه شد. از آن زمان نیز این نوع دخالت دین در دولت و دولت دینی به عنوان اندیشه بورژوازی دلال و باصلاح ملی شناخته شد که بالاخره توسط آیت الله خمینی مادیت یافت. در میان اقدامات ضدانگیزه‌ای شاه و اصلاحات ارضی، اسلام سیاسی مسئله امامت را مطرح و قرائت‌های متفاوت از آن چه از سوی شریعتی و خمینی و... همه یک چهارچوب را توصیه می‌کردند. این چهارچوب نظری ادغام دین و دولت پس از سه دهه به پوسیده‌گی خود در نظر یک نسل دیگر از ایرانیان رسیده است. حال بورژوازی دلال و نفت فروش فعلی در مسیر عقب‌نشینی تاکتیکی خود دم از دموکراسی دینی می‌زند، همان نیروهایی که اساساً دموکراسی را "توطئه جهان خواران" جبار می‌زدند! بخشی از ته مانده سپاه پاسداران (و روحانیون بزرگ) به همراه سپاهیان شرمندگانه اکنون با همدستی امکانات شرکت‌های نفتی همان مقاومت سال ۱۳۴۲ را علیه اصلاحات ارضی و حق رای زنان و... این بار با نام مردم سالاری دینی به منظور تداوم نظام برده‌گی، مقابل جنبش نوین ایرانیان به صحنه می‌آورند. پس موضوع اساساً سیاسی است تا مذهبی!

آنچه که اکنون تحت عنوان رهبری خودخوانده سبزه‌ها و مردم سالاری و دموکراسی دینی مطرح می‌شود، همان آراء قبلی مبنی بر عدم تساوی شهروندان ایرانی بواسطه علائق دینی و مذهبی آنان است که در زورق جدید، پیچیده‌اند. برخی اظهار می‌کنند که میدانیم چه می‌گوئیم ولی بنظر می‌رسد که غیر از این جماعت نقطه مطرح دیگری در زدن و شکستن دیوار اختناق وجود نداشته باشد. در این نقطه است که تکلیف

را می‌گذراند. ایران اما که نامزد شایسته‌ای در منطقه خاورمیانه است که نشسته بر یک سامانه سرمایه‌داری و حضور یک جامعه مدنی مقتدر (که هنوز مستقل نیست) می‌تواند این روند را که آغاز شده به انجام رساند. انجام رساندن این روند جدائی دین و دولت وابسته به مولفه‌هایی است که بد نیست به کوتاهی از آن سخن گوئیم.

این موانع اقتصادی، سیاسی و حقوقی است. به لحاظ اقتصادی تا اقتصاد تک پایه نفت فروش، رکن اصلی درآمد ملی ایران باشد و تا توسعه امر تولید بر وجوه دیگر بورژوازی (تجاری) غلبه نکند، زمینه‌سازی برای این جدائی سخت‌تر انجام می‌پذیرد. زمینه مادی فراورشی اجتماع ایران به یک فضای دموکراتیک، گذر از چهارچوب عقب مانده اقتصاد کنونی نیز هست. فرا رفتن از این چهارچوب اما که نمی‌تواند بدست حکومت دینی انجام شود، چرا که این تئوکراسی عقب مانده اساساً برای حفظ این معادله به صحنه قدرت سیاسی آمده است. گذر از اقتصاد نفتی محتاج اقدامی سیاسی است و نه بدواً اقتصادی. این اقدام سیاسی مستلزم حضور دولتی دموکراتیک حاصل یک جنبش سراسری و اجتماعی است که هرآن از جایی و به بهانه‌های زبانه می‌کشد. چنین است که اکنون می‌توان حمایت همه جانبه شرکت‌های نفتی و مراکز تبلیغی و فکری آنها را از خط تداوم جمهوری اسلامی به روایت اصلاح طلبان تبیین نمود. از آنجا که تمام گوشه‌ها و بخش‌های اسلام سیاسی عمیقاً برای حفظ وضع موجود و عدم برخورد به سیاست‌های نئولیبرال غرب و به منظور سرکوب نیروهای حامل تغییر به قدرت رسیده‌اند، لذا در صورت وخامت جدی اوضاع نه تنها آنها که سایر بخش‌های انحصارات امپریالیستی جهت حفظ ساز و کار سلطه بورژوازی دلال و نفت فروش ایران به میدان می‌آیند. اسلام سیاسی اساساً به منزله نعل وارونه زدن انحصارات امپریالیستی و بویژه کارتل‌های نفتی، صحنه گردان شده است. از نگاه نویسنده این مطلب، تنها استمرار یک جنبش سراسری اجتماعی می‌تواند در روند گسترش خود فضائی دموکراتیک را به ارمغان آورد و تداخل دین و دولت حتی در وجود باورهای چون دموکراسی دینی از هم می‌پاشد و تاب مقاومت از دست میدهد. دموکراسی دینی و این موارد دست ساز

Better Ideas • ca

Web Design Web Hosting Graphic Design Photography

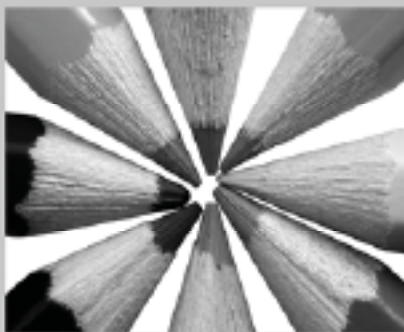
File Edit View History Bookmarks Tools Help

www.yourname.com

WWW

Web Design
Web Hosting
Catalog Design
Magazine Design
Photography
Networking
Virus Removal

طراحی وب سایت و میزبانی وب

طراحی وب سایت
میزبانی وب
طراحی کاتالوگ
طراحی مجلات
عکاسی حرفه‌ای
نصب شبکه کامپیوترهای شخصی و اداری
رفع هر گونه اشکال کامپیوتری

Xerox Tower
5650 Yonge Street, Suite 1500, Unit 65, Toronto, ON M2M 4G3

Tel: 647-808-5242
info@betterideas.ca
www.betterideas.ca